

• De Sint Bartholomeuskerk blijft open. De vraag is: hoe lang nog?

Hij sloot bijna zijn eigen kerk

• Pastoor Henk Janssen kijkt liefdevol naar zijn kerk. foto Flip Franssen

Voorlopig is de kerk van pastoor Henk Janssen (66) uit Beek gered. Maar hij weet ook: het wordt een moeilijk verhaal.

door Frank Houtappels

In deze kerk dronk hij op een koele ochtend het bodempje wijn dat de kapelaan liet staan -en daarna liep hij met een gloeiend gevoel in z'n keel braaf naar school. Als 10-jarige misdienaar.

In deze kerk vertelde hij de pastoor schuld bewust dat hij het was, die het ruitje van de lantaarn op het plein gemold had. Het was per ongeluk, echt.

In deze kerk zaten de banken vol, bij de begrafenis van zijn vrouw. „Dat doet je goed”, zegt Henk Janssen.

De Sint Bartholomeuskerk. Het is niet zomaar een kerk voor pastoor Janssen uit Beek, nee. Het is zijn kerk. En toch zou hij de pastoor worden die de kerk aan de eredienst zou onttrekken.

Kon hij anders? Ja dus. Voorlopig, in ieder geval. Liefhebbers van de kerk legden genoeg geld bij elkaar om de kerk voorlopig open te houden. En uiteindelijk probeerde hij het bisdom nog één keer te overtuigen, waar hij eerder kritiek kreeg. Sommige mensen hadden het idee dat hij alleen even kwam vertellen wat de bisschop zelf niet durfde.

Hij, ja. Henk Janssen, de jongerenwerker, de groene en progressieve politicoloog, de wethouder die op late leeftijd (60) toch pastoor werd. De man met grote meningen over ontwikkelingssamenwerking, over oorlog en vrede, over milieuproblemen en

over overconsumptie. De man die de kerk soms wereldvreemd vond, maar er terugkeerde toen die vreselijke ziekte bij zijn vrouw toch weer uitgezaaid was.

Ineens wist hij het, wandelend met zijn labrador retriever Floris in de Ooijpolder: hij werd priester. Hij werd gewijd in een tijd waarin pastoors vooral praten over parochiefusies en kerksluitingen. Ook in zijn eigen Beek, dus. „Twintig tot dertig mensen in de kerk op zaterdagavond. Dertig tot veertig op zondag. Daar kun je geen kerk van draaien. Dan ga je failliet”, zegt hij in de sacristie, een soort artistenkleedkamer met een kast vol kazuifels en een olieverfschilderij van een opperwezen dat zijn lichtgevende hand onbedoeld precies boven Janssens hoofd houdt. „Ja. Heel jammer. Het doet je ook wel pijn. Maar

•••

‘Dertig tot veertig op zondag. Daar kun je geen kerk van draaien. Dan ga je failliet’

het kan niet anders. Het is een dure kerk. We moeten wel rendement uit ons vastgoed halen.”

Dat klinkt wel heel zakelijk.

„Nou ja, deze kerk doet me wel wat hoor. Maar ik ga er niet voor liggen. We moeten ook denken aan de toekomst van de parochie. En voor de toekomst van deze parochie is deze kerk een blok aan het been. We komen in totaal anderhalve ton tekort en Beek alleen al is goed voor 60.000 tot 70.000 euro. Als je dat kunt kwijtspelen.”

Vorige maand was u heel stellig: de kerk in Beek zou niet openblijven. Geen enkele kans. Waarom kan het nu toch?

„Er is kortsluiting geweest over de hoogte van het bedrag. In de zomer was er niet genoeg geld binnen, maar op 1 december lagen er ineens andere cijfers op tafel. Na nog meer gesprekken hebben we uiteindelijk voldoende munitie gevonden om het bisdom te vragen: laten we de kerk toch maar open houden. Misschien was het beter geweest als we elkaar eerder hadden gesproken.”

Hoe graag wil u de kerk zelf eigenlijk openhouden?

„Hier in Beek zitten iedere week toch tien tot vijftien gelovigen. Het doet je toch pijn als je die in de steek moet laten. Maar, kijk: ik zie ook de gezinsbijdragen aan de parochie teruglopen. We kunnen niet al die gebouwen openhouden. Hoe graag je ook zou willen, het lukt je niet.”

Zijn er over tien of twintig jaar nog erediensten?

„In deze kerk? Nee. Nee, he-

laas. Op termijn gaat deze kerk dicht. Dat moet men weten. Ja. Ik ga daar niet al te veel, eh... Nee. Daar ben ik redelijk zakelijk in.”

Hebt u zelf ook geld overgemaakt naar die stichting om de kerk open te houden?

„Eh, nee, ik denk het niet.”

U weet het niet zeker?

„Ik heb wel kaarsen gekocht, maar ik heb geen geld overgemaakt, nee.”

En dit is nog wel de kerk waar u wijn dronk als misdienaar, waar u gedoopt bent, waar u...

„Haha, ja. Nee, mijn beste, het gebouw als zodanig doet mij niet zoveel. De pijnlijkheid van zo'n beslissing zie je vooral elke keer als je een mis doet. Het aantal mensen in de kerk is zo gering. Het geloof moet zitten in de daden. Aan de vruchten kent men de boom. Je kunt je ook afvragen waar we al die kerken voor nodig hebben. We kunnen ook een ruimte huren in het dorpshuis. Dat lijkt misschien heel ver gedacht, maar wat zou er op tegen zijn? Je moet je afvragen wat de functie is van de kerk in deze tijd. Onze corebusiness is niet een gebouw in de stad, maar het geloof verkondigen. Daden tonen.”

Dat klinkt stoer, maar zijn die woorden niet gewoon een façade voor wat u werkelijk voelt?

„Nou... Het gebouw blijft bestaan, hè. Het zit hem niet in het gebouw. Het afbrokkelen van een kerkgemeenschap, dat doet mij meer pijn. De pijn zit 'm in het feit dat mensen niet meer of op een andere manier bij de club willen horen.”

‘Moedig van de pastoor’

vervolg van regiopagina 1

Huilmand verwacht dat het succes meer mensen over de streep trekt. Dat er genoeg geld komt voor 2017, 2018 en 2019. „Mensen dachten: het lukt jullie toch niet.”

Volgens pastoor Henk Janssen was 'door miscommunicatie' onduidelijk of het bedrag voldoende was. Daarom was hij vorige maand resoluut toen hij zei dat de kerk definitief zou sluiten. Huilmand en anderen voelden zich na alle inzet geschokt door de manier waarop dat verliep: ze moesten het nieuws via de plaatselijke huis-aan-huiskrant vernemen.

Achter de schermen probeerden het kerkbestuur en de stichting het nog een keer. Janssen vroeg het bisdom in Den Bosch de kerk alsnog open te houden. Met succes. „Dat was heel moedig van hem”, zegt Huilmand nu.

Donateurs krijgen nu een brief, zegt Huilmand. Tussen kerst en de jaarwisseling wil de stichting toegezegde bedragen innen. Meer wordt uitgelegd rond de kerstmis van donderdag 24 december, die om zes uur begint.